

Ffyrdd o Siarad â Phlant am Ddigwyddiadau yn Wcráin

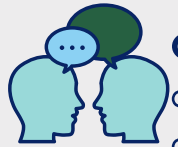
Heb os, mae plant yn clywed y sylw ar y cyfryngau am y digwyddiadau yn Wcráin. Mae'r defnydd o eiriau fel goresgyniad, ymosodiad, bomio a rhyfel, heb os, yn cael eu clywed a'u hamsugno gan ein plant. I rai, gall hyn fod yn frawychus iawn. Gall y ffaith ei fod yn digwydd ar ben profiadau'r ddwy flynedd ddiwethaf ychwanegu pryder ac ofn pellach, gan waethygu trallod. Fel rhieni/gofalwyr neu athrawon, efallai y byddwch chi'n teimlo'n ansicr ynghylch y ffordd orau o dawelu meddwl heb godi pryder ymhellach. Mae'n bosibl y byddwn, yn anfwriadol, yn cyfleu ein pryderon a'n hofnau ein hunain ynghylch y digwyddiadau drwy beidio â sylwi ar sut rydym yn teimlo cyn siarad â nhw, neu drwy anwybyddu'r pwnc yn llwyr.

Sadiwch eich hun cyn dechrau siarad â'ch plentyn. Bydd eich plentyn yn cymryd ei giwiau oddi wrthyich chi, os byddwch yn ymddangos yn bryderus, efallai y bydd ei ofn yn gwaethygu. **Byddwch yn ddigyffro, yn bwyllog ac yn ffeithiol.**

Darganfyddwch beth mae'ch plentyn yn ei ddeall yn barod a'r hyn y gallai fod wedi'i glywed.

"Mae'n debyg dy fod wedi clywed llawer am Wcráin ar y newyddion, neu gan oedolion yn siarad am y sefyllfa; tybed beth wyt ti'n feddwl am y peth neu a oes gen ti unrhyw gwestiynau?"

Gwrandewch, Dilyswch a Chydymdeimlwch ag ofnau a phryderon eich plentyn. Byddwch yn dosturiol gan ddeall a derbyn eu teimladau cyn symud i dawelu eu meddwl. Mae rhyfel yn frawychus a daw hyn ar ben eu profiadau o'r pandemig a allai fod wedi dwysáu eu hymdeimlad nad yw'r byd yn ddiogel.

Rhowch gyd-destun a ffrwynwch y sefyllfa: Dangoswch ble mae'r gwrthdaro yn digwydd fel bod plentyn yn cael ymdeimlad o bellter a deall bod y risg y bydd yn cael ei ddal yn y gwrthdaro yn isel.

Defnyddiwch ffynonellau priodol o wybodaeth – BBC Newsround, Time for Kids, News for Kids, The Day, er mwyn dod o hyd i wybodaeth gywir sy'n briodol i'w hoedran

TGweithredwch: Byddwch yn ymwybodol o'r hyn y mae eich plentyn yn ei glywed naill ai drwy fwletinau newyddion neu drwy oedolion yn trafod y sefyllfa. Dewch o hyd i ffyrdd o rymuso'ch plentyn i wneud rhywbeth ystyrlon – efallai trwy gyfrannu at barseli gofal i'w hanfon at y rhai sydd wedi'u dadleoli gan y gwrthdaro. Darganfyddwch beth sy'n digwydd yn lleol o ran darparu cefnogaeth; gall chwilio am bobl sy'n helpu gydbwyso safbwynt y plentyn.